

Senkning

Senkning er et uttrykk de som har tatt blodprøve kjenner til. Hva betyr det? Senkning er en forkortelse for senkningsreaksjon, eller sedimentasjonsreaksjon.

Den er et mål for hvor raskt de røde blodlegemene synker sammen i et prøverør. Senkningen oppgis i millimeter per time.

Normalverdiene for senkning er litt ulik for barn, kvinner og menn:

- barn (frem til pubertet): 3 til 13 mm/time
- menn under 50 år: mindre enn 15 mm/time
- menn over 50 år: mindre enn 20 mm/time
- kvinner under 50 år: mindre enn 20 mm/time
- kvinner over 50 år: mindre enn 30 mm/time

Blodets sammensetning er noenlunde konstant, men små variasjoner i konsentrasjonene av proteiner og celler kan gi seg utslag i senkningsverdiene.

Slike "unormale" verdier oppstår gjerne som følge av en eller annen sykdomstilstand i kroppen, men kan også være normale variasjoner hos en person.

Et tilfeldig funn av høy senkning ved rutinekontroll hos legen gir dermed ingen konkret pekepinn mot en spesiell diagnose. Prøven benyttes likevel ofte både i allmennpraksis og på sykehus, da den kan gi verdifull tillegginformasjon til legen når ulike diagnoser vurderes.

I tillegg kan endringer i senkningen hos personer med for eksempel revmatiske sykdommer fortelle noe om sykdommens utvikling:

- Stigende verdier kan bety økt sykdomsaktivitet.
- Fallende verdier betyr ofte at tilstanden er på tilbakegang.

Følgende er eksempler på sykdomstilstander som kan gi høy senkning:

- infeksjoner
- revmatiske lidelser
- nyresykdom
- kreft
- alvorlig anemi